

Posudek bakalářské práce

Marek Jandák

Česká reflexe arménské otázky (1878 – 1925)

Rozhořčení diváci, popírači a hrdina

FFUK, 2014, 62 s.

Marek Jandák dlouhodobě intenzivně studuje historii Arménů a zejména problematiku konfliktní situace Arménů v Turecku v 19. a 20. století, chtěl by se v budoucnosti věnovat studiu genocidy Arménů. Bakalářskou práci jsme proto zaměřili na dílčí související problém – vnímání Arménů a arménské otázky v českém prostředí.

Autor po širě založené rešerši svůj zájem zúžil na projevy vztahu k arménské otázce, respektive k násilí páchanému na Arménech ve dvou mediálních formátech: v denním tisku a v cestopisném narativu. K analýze si autor vybral *Národní politiku* a cestopisy filantropa, spolupracujícího s American Near East Relief, Karla Hansy. Práce je uspořádána do dvou kontrastních případových studií. Autor analyzuje obsah textů a zaměřuje se na vývoj pohledu a reakci na páchané násilí. Reflexe arménských masakrů v českém prostředí oscilovala mezi lhostejností a aktivismem se snahou pomoci. Metodologicky se proto autor inspiroval prací amerického psychologa Paula Slovic, *"If I look at the mass I will never act": Psychic numbing and genocide*, Judgment and Decision Making, vol. 2, no. 2, April 2007, s. 79 – 95. Dostupné online: <http://journal.sjdm.org/vol2.2.htm>

Chronologicky je práce ohraničena r. 1878, rusko-tureckou válkou, kdy se téma objevilo v českém tisku a na straně druhé r. 1925, kdy byl vydán cestopisu Karla Hansy vyprávějící příběh jeho expedice do Turecka a Syrie r. 1922, kde se s Armény setkal, stal se filantropem a zapojil se do organizace pomoci uprchlíkům, zejména arménským sirotkům přeživším genocidu a transport z Turecka do Syrie. V rozmezí let se stupňovalo násilí páchané na Arménech, jeho reflexe se vyvíjela, ale s rostoucí kvantitou se projevovala stále větší otupělost a lhostejnost v tisku, respektive ve veřejnosti. Během první světové války, kdy Turecko bylo spojencem Rakousko-Uherska, bylo české veřejné mínění ovlivněno jeho politicky motivovaným odmítnutím odsouzení genocidy v roce 1915.

V první případové studii měl autor k dispozici relativně objemný korpus textů, který analyzoval jak kvantitativně, tak kvalitativně a mohl srovnávat proměnu zpravodajství po časové ose. V druhém případě pracoval s jediným cestopisným svědectvím, prožitkem člověka, jehož soucit s trpícími přerostl do aktivní pomoci.

Filantropické činnosti se věnoval nejen během svého pobytu v oblasti, ale i po návratu do Československa. Analýza cestopisu vyžadovala sledování konstrukce obrazu Arménů a reportáže o násilí na nich páchaných cestou rekonstrukce Hansova emotivního a místy i romantizujícího textu.

Přestože Marek připravoval svoji práci svědomitě v textu zůstalo dost překlepů, což je škoda. Oceňuji jeho výjimečné zaujetí pro zvolené téma, péli a sečtělost v oboru. Jeho práce více než splňuje nároky kladené na bakalářské práce. Pozoruhodně zvládl aplikaci dvou protikladných metod – kvantitativní analýzy a obsahové analýzy textu.

Hodnocení: výborně

9.6.2014

Prof. PhDr. Luďa Klusáková, CSc